

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Brevis Institvtio De Salvtari Poenitentia Peccatoris

Viexmont, Claude de

Coloniae Agr., 1725

VD18 1361598X

Qvarta Pars, De Peccatis Sacerdoti Confitendis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50113](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-50113)

prior satisfacias: cùm vt sibi reconciliemur
per legatos suos obsecret Dominus noster IESVS
CHRISTVS, qui est super omnia
Deus benedictus. Amen.

TERTIÆ PARTIS FINIS.

INSTITVTIONIS PARAENETICAE

AD

POENITENTIAM.

QUARTA PARS,

DE

PECCATIS SACERDOTI CONFITENDIS.

QVOD PECCATVM DIMITTIVR,
SI QVIS CONTRITO CORDE
ID CONFITEATVR.

CAPVT PRIMVM.

Varo non vis peccata tua confiteri
timens, ne si ea confitearis Sacer-
doti, cui hactenus vir bonus &
honestus visus es, posthac pecca-
tor videaris, sicque ei appareat tua hypocrisis.
R. Imprimis, frater charissime, exemplum tibi
propono tale. Latro quidam coram Rege fu-
ratur, in latrocinio suo deprehenditur, & fur-
tum suum tamen manifestum fateri non vult;
vnde morti adiudicatus, ad suspendium liga-
tus

Latro in
furto à Rege
deprehen-
sus.

tis manibus & pedibus, velatisque oculis ducitur. Rex tamen misericordia motus, latroni dicit, Amice, te, vt scis, in ipso deprehendi furto: tu tamen veritus, ne à me existimeris latro, obstinatè peccatum tuum, cuius sum testis oculatus, mihi negas. Ecce, pro eo ad suspendium duceris: tamen vt bonitas mea malitiam tuam vincat, tui miserebor, te morti eripiam; si modò peccatum tuum agnoueris, dicens: Peccaui, Domine, & malum coram te feci. Quid tibi videtur tam facile oblata conditione latroni faciendum? nonne tunc peccatum suum agnosceret? Nonne Peccaui diceret? quòd si ita obstinato esset animo, vt mallet ad suspendium duci, quàm peccatum suum agnoscere & dicere, Peccaui: nonne sententiæ latæ seueritatem in eum Rex exercendam curaret, & latro pro sua obstinatione vitam suspendio iure finiret?

Tu verò ille ipse es sceleratissimus homicidio, qui coram Deo (cuius oculis omnia nuda & aperta sunt, & in cuius conspectu omnia tua sunt) grauissimè peccasti, in operibus manuum tuarum comprehensus es peccator. Et quia stipendium peccati mors, & anima, quæ peccauerit, ipsa morietur: idcirco æternæ mortis contra te lata est sententia. Et dum mala tibi imminetia, quæ præsentem perturbant latitiam, præuidere refugis, clausis oculis ad inferni patibulum vadis: nec alieno ferro, sed tua ferrea voluntate iniquitatibus tuis constringeris. Velle tuum tenet diabolus, vnde catenam tibi fecit ferream, qua te arctissimè con-

Hebr. 4.

Psalm. 118.

Psalm. 9.

Rom. 6.

Ezech. 18.

Peccator ex
insperato ad
infernum
tendens.

strictum, ad inferni trahit patibulum. Sed ecce, conclusit Dei pietas impietatem tuam; te peccantem conspicit, & sustinet: resistentem tolerat, & tamen ad confessionem te quotidie vocat, per Prophetam suum tibi dicens: Ego sum ipse, qui deleo iniquitates tuas propter me, & peccatorum tuorum non recordabor: reduc me in memoriam, & iudicemur simul: narra si quid habes, vt iustificeris. O quàm facili & leui conditione se peccatorum tuorum non recordaturum pollicetur Dominus: nempe si tu ea reduxeris in memoriam, narrauerisque ad tuam iustificationem. Tantummodo peccatum tuum agnosce, & ignosce: ipsi per vocem confessionis detege, & teget: aperi, & operiet: reuela, & velabit. Præueniens iram districti iudicis, contra te sæuias verbis tuæ confessionis: præoccupa faciem eius in confessione, sine qua nulli parcat, qui eum offenderit. Tibi ipsi iratus te sine moderatione accusa, & ori tuo ne peperceris: ex eo enim iustus esse incipies, ex quo iniustitiæ tuæ accusator extiteris: nec tibi prius peccati venia concedetur, quàm iudicis ira confessione placetur.

Læua fidei tuæ oculos, & vide, quanta gaudia tibi promittuntur in celo, & quanta tormenta tibi parantur in inferno: quæ vt vites, & cæli gaudia assequaris, vide quam facile est quod abs te exigitur in mundo, nimirum vt tantum contrito corde dicas, Domine tibi soli peccaui, & malum coram te feci: tibi confitebor aduersum me iniusticiam meam. Quod

Isaia 43.

Confessio
delet peccatum.

Psalm. 94.

Psalm. 50:

Psalm. 31.

si ex animo dixeris, frater charissime, remittet Deus impietatem peccati tui, omnium iniquitatum tuarum non recordabitur: imò efficax confessionis desiderium comitabitur venia, priusquam ad cruciatum perueniat pœnitentia: ante ad cor perueniet remissio, quàm in vocem prorumpat confessio. Nondum vox erit in tuo ore confitentis, vt Sacerdos audiat vocem tuæ confessionis: & Deus iam audiet, & ad efficacem confessionis voluntatem peccatum dimittet.

Efficacem
confitendi
voluntatem
sequitur ve-
nia.

Ecce tuam ex puro corde confessionem Deus desiderat, vt tibi omnia quæ deliquisti, remittat. Misericordia nostri Redemptoris, temperauit seueritatem veteris legis, in qua sæpius scriptum est, Si quis hæc vel illa fecerit, lapidibus obruatur. Sed apparuit Creator noster in carne, qui legis duritiam inflexit ad misericordiam: qui peccatorum confessioni non mortem minatus est, sed promisit vitam. Omnia compensatio, & stupenda rerum vicissitudo, Domino suo peccata in eum commissa dicere, quæ alioqui eum non possunt latere, & ab eodem salutis præmia reportare! Post peccatum in Vriam, vbi primùm Dauid peccatum suum prophetæ Nathan confessus est, dicens: Peccauij Domino; mox ab eodem audire meruit: Transtulit abs te Dominus peccatum tuum. Filius prodigus, qui recedens à patre, totam substantiam suam consumpserat viuendo luxuriosè, solùm dixit, Pater peccaui in cælum & coram te: & statim pater misericordia motus, accurrens osculatus est eum. O breue verbum, Peccaui, ô tres syllabæ, quæ obstruunt

Exod. 19.
Leuit. 20.
& 24.

Confessioni
peccatorum
vita, non
mors red-
ditur.

Dauid.
2. Regum II.

Filius pro-
digus.
Lucæ 15.

Peccaui,
dictio salu-
taris.

Confessionis
vis.

Nota.
Nulla nocet
bit aduer-
fitas, si nul-
la domine-
tur iniqui-
tas.

Confessio
reuocat Dei
sententiam.

Nota.

os inferni, & portas aperiunt Paradisi. O pietas! ô clementia! ô nimia Dei nostri misericordia! qui in multis grauissimè offenditur, & ad tam breue pœnitentis verbulum placatur, omnem suam offensam peccatori dimittit, eique misericordiæ suæ sinum aperit. Nulla est tam grauis offensa, quin ei per confessionem donetur venia: nescit Dominus differre, quem compuncto corde sibi senserit supplicare, nec reseruat suo iudicio condemnandum, quod iam fuerit in confessione purgatum: cessat vindicta diuina, si confessio præcurrat humana, & qui ante confessionem dicebatur Dominus vltionum, post confessionem dicitur, Pater misericordiarum: nec iis iudex est seuerus, sed pater propitius, qui se propria confessione damnarunt: destruit confessio vna hora, quod dæmon laborauit, per multa tempora, quo modo enim confessos accusabit, quos Deus absoluit?

Cùm igitur confessione tanta promittatur venia, quid moraris confiteri peccata tua? Leua oculos tuos in directum, & vide, quod ad inferni duceris patibulum: quia peccasti, morte morieris, & non viues. Hanc diuinæ iustitiæ sententiam sola mutare potest confessio: sola hæc abyssu tuæ miseræ abyssum aperire potest diuinæ misericordiæ: fonti iniquitatis, fontem bonitatis: sola hæc tibi, cui nec cælum nec terra sunt secuta, in visceribus I E S V CHRISTI inuenire potest refugium. Christus tibi aperit latus suum, tu ei similiter in

con-

confessione aperi os tuum, dicens. Ecce labia mea non prohibebo, Domine, tu scisti. Psalm 39.

Vt quid igitur, frater charissime, confiteri times, qui non confitendo occultus esse non potes? si peccatum tuum non confiteberis, inconfessus damnaberis: damnaberis tacitus, qui posses liberari confessus: confitendo faciestibi Deum propitium, quem negando non facis nescium. In suo iudicio tibi ignoscet, si in confessione tibi non ignoueris: parceret, si tibi non peperceris, si confitearis peccata tua, fidelis est & iustus Dominus, ut remittat tibi ea, & emundet te ab omni iniquitate. 1. Ioan. 1.

QVOD IS NON POTEST IVSTIFICARI, QUI NON VVLT PECCATVM SVVM CONFITERI SACERDOTI.

CAP. II.

AT dixeris, Occultè pœnitentiam apud Deum ago, nouit Deus, qui mihi ignoscit, quòd ipsi in corde meo confiteor.

R. Ergo, frater charissime, Esaia quadragesimo tertio Dominus frustra præcepit: Narra, si quid habes, ut iustificeris? Et Prouerbiorum vigesimo octauo, Qui abscondit scelera sua, non dirigetur: qui autem confessus fuerit, & reliquerit ea, misericordiam consequetur? Et Ecclesiastici quarto, Non confundaris confiteri peccata tua. Et Iacobi quinto, Confitemini alterutrum peccata uestra. Vnde in primitiua

Vocalis confessio est de lege diuina.

ua

Ioan. 20.

Absolutio
Sacerdotis.Claues Ec-
clesiæ duæ.Christus
in persona
Petri omni-
bus Presby-
teris dedit
claves re-
gni celo-
rum.
Matth. 16.
Lazari susci-
ratio.
Ioann. 11.Deus Laza-
rum prius
suscitauit,
& eius dis-
cipuli solu-
unt.

ua Ecclesia (vt habetur Actuum decimo nono) multi credentium veniebant, confitentes & annunciantes actus suos. Ergo Christus post resurrectionem Apostolis suis, quos in die cœnæ Sacerdotes ordinauerat, frustra dixit, Accipite Spiritum sanctum, quorum remiseritis peccata, remittuntur eis: & quorum retinueritis, retenta sunt. Quid est autem Sacerdotes peccata remittere, & hæc in cælis remitti, nisi peccata, quæ in confessione audiuerint absoluere, & hæc à Deo absolui? aut quid est Sacerdotes peccata retinere, & hæc in cælis retineri, nisi peccata inconfessa non absoluere, nec ea à Deo absolui? Quæ enim sunt duæ illæ clauæ Ecclesiæ, nisi ei duplex concessa potestas, scilicet à peccatis absoluendi, & absolute dignos ab indignis discernendi?

In persona Petri omnibus Presbyteris Christus dedit clauæ regni cælorum, vt quodcunque ligauerint super terram, ligatum sit & in cælis: & quodcunque soluerint super terram, solutum sit & in cælis. In cuius rei figuram Christus Lazarum à se resuscitatum, Apostolis suis tradidit soluendum, dicens eis, Soluite eum, & finite abire: prodierat enim ligatus manus & pedes linteis sepulchralibus, & facies illius sudario erat ligata. Quòd Deus prius Lazarum suscitauit, hoc est, quòd à se non ab alio peccatum dimittit: quòd autem Discipuli resuscitatum soluunt, hoc est, quòd non à se, sed à Deo habent, quòd peccata dimittunt. Et sic solus Deus principaliter peccata dimittit, quia quod Sacerdotes per ipsum fa-

fa-

faciunt, ipse facit. Peccator sepultus iacet, dum à peccato suo resurgere contemnit: quando autem pœnitens contrito corde apud se dicit, Confitebor aduersum me iustitiam meam Domino: tunc à morte peccati resurgit, & Deus impietatem peccati eius remittit. Quando confitetur, quasi de occultis exeundo manifestus prodit: sed adhuc ligatus est, & ministris dicitur, Soluite eum, & finite abire. Dehinc Sacerdos ministerialiter virtute clauium à peccati vinculo eum absoluit, quem prius per contritionem à Domino absolutum probabiliter credit. Sicut & Christus decem viris leprosis dixit: Ite, ostendite vos Sacerdotibus: & dum irent, antequam ad Sacerdotes venirent, in via mundati sunt: vt & mundatorem suum cognoscerent, & sacerdotes eorum mundationi se nihil contulisse agnoscerent. Quòd autem à Domino iubentur se ostendere Sacerdotibus, quid aliud est: nisi quòd si à peccati lepra vis mundari, eam te Christus iubet ostendere Sacerdoti? Nisi quòd non est tibi speranda venia criminis, nisi præcurrat accusatio propriæ confessionis? Non quòd ignoret, si id celaueris, sed te peccatum tuum confiteri iubet, vt pro pœna habeas erubescenciam confessionis: vt contraria contrariis curentur, & quæ inuerecundè commissa sunt, verecunda confessione diluantur. Qui enim pro Christo erubescit, & erubescenciam pro Dei amore amplectendo vincit, quoniam erubescencia magna est pœna, ideo dignus fit Dei misericordia: quantum displicet Deo impudentia peccatoris,

tan-

Sepulcrus in
suis pecca-
tis.

Psal. 32.

Ioan. 12.

Luc. 17.

Erubescen-
tia confes-
sionis est sa-
tisfactoria.

tantum eidem placet verecundia penitentis. Multum satisfactionis Deo obtulit, qui erubescientiae suae dominans, nihil eorum quae commisit, Dei vicario denegauit. Amat Deus confitentibus parcere, & eos, qui semetipsos, iudicant, non iudicare: peccatoris desiderat confessionem, ut confitenti indulgeat veniam.

Primi parentes peccatum suum confiteri moluerunt.

Genes. 3.
Adam &
Eua ambo
de peccato
interrogati.

Primi parentes dum comedissent de fructu ligni vetiti, inter Paradisi ligna, absconderunt se à facie Domini. Moxque eos Deus de peccato suo requisit: ut quod transgrediendo commiserant, confitendo delerent: vnde & diabolus ille persuasor, qui non erat ad veniam reuocandus, non est de suo peccato requisitus. Qui à Domino interrogati, cur lignum vetitum contigissent: dum commissum peccatum vir per mulierem, & mulier per serpentem excusarunt, conuictum defendendo multiplicarunt. Adam obliquè Dominum tangens, quòd mulierem sibi sociam dedisset: & Eua culpam in Dominum refundens, qui serpentem in Paradiso posuisset, vnde eorum culpa grauior fuit discussa, quam fuerat perpetrata. Tu autem qui ab iis traxisti radicem culpæ, traxisti etiam augmenta tuæ nequitiae: ut ad instar eorum labendo peccatum committas, commissum negando abscondas, & absconditum defendendo adaugeas.

Vulnus Medico detegitur.

Nónne si operam medicantis expectas, oportet, ut medico morbum detegas? membrum infirmum medico ostenditur, quod ab aliis absconditur. Pro recuperanda sanitate corporis medicum etiam expertum magno

con-

conducis pretio, vt te à mortis corporalis liberet periculo, cui omnia secreta tua dicis, etiam occultissimos morbos aperis: cuius medicina plerunque aut tibi obest, aut certè parum prodest. Tibi etiam loco solatii est familiaris amico tuo morbum tuum quantumlibet pudendum ostendere, à quo nihil potes commodi reportare. Quantò ergo magis incerta animæ tuæ salute omnipotenti Medico, quem misit Deus Pater, sanare contritos corde, cui etiam nihil est insanabile: qui sicut medetur sine pretio, ita salutem restituit solo verbo, animæ tuæ morbum per confessionis vocem debes detegere? Te vltro ad recipiendam salutem vocat dicens, Venite ad me omnes qui laboratis & onerati estis, & ego reficiam vos. Quis tantæ pietatis diuitias, quis diuinæ misericordiæ viscera mirari sufficiat? Non solum gratis contritos corde sanat, sed etiam ad sanitatem recipiendam vltro prouocat: clamat Medicus, cur non adcurrit ægrotus?

Quia autem in forma humana Christus visibiliter tantum est in cælis, sedens ad dextram Dei patris, idcirco tantum exigit, vt alicui Sacerdotum (quos, nolens nos relinquere orphanos, suos hic constituit vicarios) vulnus tuum detegas, & sanabit: certamque dabit medicinam, quæ conferet vitam æternam. Si animæ tuæ medicina cara esset, aut vænalis, aut difficilis, aliquid posses prætere extusationis: sed solo verbo potes sanari, quo quid facilius posset inueniri? Stultus esses, si lethali vulnere accepto, sola eius denudatione euadere posses,

Morbus amico reuelatur.

Lucæ 4.

Matth. 11.

Sacerdoti confitendum.

Animæ medicina non est vænalis, ergo solo verbo, non pretio multo, potest anima sanari.

G

nec

nec tamen id denudares: si pro differenda morte corporali iterum moriturus plagam detegeres, quanto magis pro recuperanda æterna vita immortalis futurus eam detegere debes?

Confessio
est denuda-
tio vulne-
ris animæ.

Confitendo quid aliud ages, nisi quòd vulnera, quæ latebant, aperies? Quid est peccatorum confessio, nisi quædam vulnerum detectio? peccati virus salubriter aperitur in confessione, quod pestiferè prius latebat in mente. Quòd si tegis vulnera, quo modo tibi à medico adhibebitur medicina? ægrotii quo modo sanaberis, qui de medicamento tuo erubescis? Nónne si celeuaris vulnus, intus extensum putrescet latius: & ex dilata curatione, intus magis magisque incipiet crescere? nónne vulnera clausa plus cruciant? nónne dum in ventre stercora retines, venter grauat, dum verò egeris, alleuiatur? sic dum peccatorum tuorum sordes egeris, iugum & onus peccati excutis: sin autem peccata tua per confessionem non detegas, ea lethaliter in intimis dilatatas.

Notandum.

Peccatum
inconfes-
sum vir-
tutes cor-
rumpit.
Simile.

Nullum
peccatum
reticendum.

Et sicut vulnus non ostensum sanam carnem putredine inficit, ita & peccata nisi confiteantur, & in confessione absoluantur: mox suo pondere ad alia atque alia peccata trahunt, & si qua ibi sunt bona, corrumpunt. Per modicum peccati fermentum, tota bonorum operum massa corrumpitur, nec ea bona Deo accepta sunt, quæ malorum admixtione maculantur. Si peccata tua confitearis, & data opera vnum peccatum mortale reticueris, confessio tua est inanis, inutilis, & veniæ sterilis,

ex

ex hac nullum peccatum remittitur, imò etiam aliud de nouo acquiritur, excommunicationem recipis pro absolutione, & maledictionem, pro benedictione. Deus enim non accipit dimidiatam confessionem, nec dimidiatam dat veniam, nunquam vnus peccati mortalis quempiam absoluit, quin eadem opera omnium absoluat. Christus mutum & surdum omnino sanauit, in quo nos non posse, nisi de omnibus sanari ostendit: quòd si ex parte peccata reseruare uoluisset, Magdalenzæ de qua septem dæmonia exierant, sex expulsis profuisset. Item ab alio, qui dæmoniorum legionem in corpore haberet, neminem reliquit, qui eum possideret: ostendens quòd si peccata sint mille, oportet de omnibus pœnitere. Regnum enim animæ pacificum non est, nisi omnibus eius hostibus expulsis, nec domus munda, nisi omnibus sordibus eiectis. Qui vno pede, vnâque ferrea catena fortiter detinetur ligatus, non plus aufugere potest, quam si per totum corpus mille catenis ferreis esset detentus: sic qui vnus peccati mortalis ferrea catena à diabolo detinetur, perinde est in eius potestate, & per eandem ad inferni tormenta deducitur, quam si mille peccatorum catenis religaretur.

Diabolo seruus es, & secretarius fidelis, qui clandestinas eius suggestiones & mala consilia detegere metuis. Veluti enim malum aliquod moliens sua secreta ei ampliùs non committit, quem prius sua secreta diuulgasse comperit: sic & mihi videris timere, ne apud diabolum fidem perdas si peccata quæ tibi sug-

Dimidiam
veniam non
dat Domi-
nus.

Marci 7.

Luca 8.

Ibidem.

Notandum.

Vno peccato
æque ac
si mille reli-
gatur pec-
cator.

Secretarius
diaboli.

gessit, prodas, quòd si in confessionem peccatorum, ad quæ te pellexit, erumperes, iugum pactumque diaboli disrumperes. Nullo modo potes excusari, qui confessionem negligis amplecti, per quam & diaboli iugum excutitur, & venia apud Deum inuenitur. Certè duplici crimine reuses: primo, quia legem contempnisti, vt delinqueres: secundò, quia confessionis remedium amplecti noluisti, vt in æternum perires.

Dupliciter
peccat, qui
confiteri
renuit.

Itaque, frater charissime, confessio tibi afferat salutem, cui legis contemptus attulit mortem: peccata tua confitere, dum qui peccasti adhuc in sæculo es, dum admitti confessio tua potest. Repræsenta Deo vitam tuam per Sacerdotem, præueni iudicium Dei per confessionem: sine ea mortuus es in anima, sed per eam animæ tibi reparabitur vita: confessioni animæ decor, & pulchritudo iungitur, omnia in confessione abluuntur, quæ ablutio in quadam innocentiam deputatur. Ama igitur confessionem, si animæ tuæ amas decorem, si innocentiam, & peccatorum tuorum remissionem.

Confessio
vita est ani-
mæ.

QVOD

QVOD PECCATOR NON DE-
BET VERERI, PECCATA
SVA CONFITERI
SACERDOTI.

CAP. III.

AT fortè erubescis, ne si enormia peccata tua confitearis: Sacerdoti cui hæctenus vir bonus & honestus visus es, posthac peccator videaris: sicque ei appareat tua hypocrisis. **R.** Imò, frater charissime, Sacerdos quò maiorem tuam videt confusionem, eò maiorem tibi præbere nititur consolationem: quò grauiora peccata ex te audit, eò maiorem tibi veniæ spem facere satagit: ad Dominum intercedit pro peccatis tuis, in quo pro te ei persoluit partem satisfactionis. Vbi pater familias est largus, dispensator non debet esse parcus: vt si pœnitenti tibi Deus est benignus, Sacerdos tibi non sit austerus.

Confessarius
grauissimi
peccatoris.

Sed esto, quod is malam de te posthac habiturus sit opinionem. Est ne Sacerdotis bona de te opinio maius bonum, quàm sit æterna beatitudo, & digna, vt pro eius conseruatione incurrenda tibi sit æterna damnatio? an in opinione Sacerdotis summam tuam felicitatem constituis: te beatum putans & felicem, si Sacerdos bonam de te habeat opinionem? Ecce parati sunt diaboli, vt te rapiant ad inferni pœnas, & de Sacerdotis opinione cogitas? Si Sacerdos peccata non haberet, erubescere posses, si peccata tua ei manifestares. Homo est, sicut & tu, humani à se alienum nihil pu-

Confessarii
mala de
confitente
opinio.

Confessarius
est æquè
peccator vt
confitens.

tat: in similibus aut lapsus est, aut labi potest.

De poenitentia distinct. 6.

Quod si forsan vereris, ne reuelet sibi dicta sub sigillo confessionis. Gregorium audi: Sacerdos (inquit) ante omnia caueat, ne de iis, qui ei confitentur peccata sua, alicui recitet, quod ea confessus est, non propinquis, non extraneis, neque (quod absit) pro aliquo scandalo: nam si hoc fecerit, deponatur, & omnibus diebus vitæ suæ ignominiosus pergat. Iam vides, quod Sacerdos ea quæ in confessione scit, minus scit, quàm quæ ipse nescit. Quæ enim nescit, scire potest, & ea reuelare: quæ autem in confessione scit, etiam si aliunde sciuerit, ea tamen ratione scandali reuelare non ausit.

An forsan solum erubescis peccata tua enormia confiteri. Nescis, frater charissime, quia hæc erubescencia tibi data est in medicinam peccatorum, & emendationis auxilium: & tu eam conuertis in toxicum, & absolutionis peccatorum obstaculum? Ideo enim iuberes confiteri peccata, vt erubescenciam habeas pro poena. Multum satisfactionis persolueris, si huic tuæ erubescencie dominans, nihil eorum quæ commisisti, Dei vicario negaueris. An momentanea illa erubescencia, quæ cum ipsa prolatione cum sonitu verborum confessionis fugit, impediet, ne ad illa cælestis Hierusalem ascendas gaudia, & ad inferni te detrudet supplicia? Melior est modica amaritudo in faucibus, quàm æternum tormentum in visceribus. O magna peruersitas: non puduit inquinari, & pudet ablui? non erubuisti peccare in con-

Erubescencia proposita.

spe-

spectu Creatoris, & in conspectu creaturæ
 confiteri erubescis? fœdus & verecundius est
 peccatum committere, quàm iam commissum
 confitendo detegere. Ei, cum quo peccasti,
 de peccato tuo non erubescis colloqui, vn-
 de nil commodi potes reportare: & Sacer-
 doti illud erubescis confiteri, à quo potes ab-
 solutionem recipere: Non solus es, qui pec-
 cata tua noscis, & tamen quasi solus scires,
 ea occultare conaris? Plerunque dum malefeci-
 ris, damnabiliter exultas & palam gloriaris: &
 malefacta tua vni salubriter confiteri erubescis?
 Erubescis ab animæ tuæ Medico petere sanita-
 tem, cum non erubescat mendicus à ditissimo
 quoque petere eleemosynam? Grauiissima alio-
 rum peccata non erubescis palam detrahendo
 diuulgare ad tuam damnationem, & soli Sa-
 cerdoti vereris peccata tua in secreto confite-
 ri ad tuam salutem?

Ex superbia cordis nascitur, hæc tacitur-
 nitas criminis? dum non vis talis appa-
 rere in conspectu Presbyteri, qualem te ex-
 hibes in conspectu Dei. Omnes peccatores
 sumus, & Dei gratia indigemus: quòd si nos
 peccatum non habere dixerimus, nosipfos se-
 ducimus, & veritas in nobis non est. Tu ve-
 rò vni Sacerdoti peccator videri non vis, & te
 à communi omnium peccatoris nomine exclu-
 dis? quòd si te talem agnoscis, cur talis non
 videberis? imo & bonarum mentium est ibi
 agnoscere culpam, vbi non est culpa: simula-
 ta autem æquitas duplex est iniquitas. Melior
 est in malefactis humilis confessio, quàm in

simile.
 Taciturni-
 tas criminis
 est super-
 bia cordis.

Superbia
 est nolle
 confiteri.

Chrysoft.

Si sufficeret
 fides cordis,
 non creasset
 tibi Deus os.

Hic tan-
 quam ali-
 quod sepul-
 chrum de-
 albatum,
 intus omnia
 putida, fo-
 ris verò ficta
 ac simulata.

1. Ioan. 1.

Simulata

æquitas, est
duplex ini-
quitas.

Publicanus
Lucæ 18.

Pharisæus.

Dauid.
2. Reg. 11.

Paulus.
1. Timot. 1.

Magdalena
Lucæ 7.

benefactis superba gloriatio. Hæc sunt veræ
humilitatis testimonia, & peccatum suum a-
gnosceret, & agnitum voce confessionis aperi-
re. Tu verò bonus videri, non esse; malus
esse, & non videri vis? & instar primorum pa-
rentum verborum tergiuersatione peccata tua
leuigare contendis: & sicut Cain tua peccata
reticendo suppressere quæris? dum publica-
nus eum, quem occulta non fugiunt, placare
voluit, confiteri se peccatorem non erubuit, &
sic iustificatus descendit. Pharisæus verò dum
magis videri quam esse iustus optauit, si qua
prius in eo fuerant merita, perdidit, & pecca-
ta sua adauxit. Dauid non solum Propheta
Nathan peccatum suum confessus est, dicens:
Peccaui Domino, sed etiam illud toti mundo
detexit, & de eo psalmum Miserere mei Deus,
conscripsit. Paulus non solum vni sua pecca-
ta detexit, sed etiam toti mundo ea publicauit:
Prius (inquit) blasphemus fui, & persecutor, &
contumeliosus, sed misericordiam Dei conse-
cutus sum. Maria Magdalena peccatrix illa
euangelica dum turpitudinis suæ maculas aspe-
xit, lauanda ad fontem misericordiæ cucurrit,
nec conuiuantes erubuit: & quia semetipsam
intus grauitè erubescibat, nihil esse quod fo-
ris verecundaretur, credebat: considerauit, quid
fecerat, & moderari noluit quid faceret: super
conuiuantes ingressa est, non iussa venit, inter
epulas lachrymas obtulit. Perpende, quo pec-
cati dolore ardet, quam inter epulas flere non
pudet: momentaneam hominum verecundiam
non erubuit, & ore Domini audire meruit, Re-
mittuntur tibi peccata tua. Ita-

Ita-

Itaque, frater charissime, non debes vereri peccata tua confiteri Sacerdoti, quin potius à te discedat damnabilis verecundia, & accedat salutaris impudentia, si tamen impudentia dicenda est verecunda confessio, cuius verecundia magna est peccatorum satisfactio. Peccator ad peccatricem illam euangelicam recurre, ex ea confessionis exemplum tibi sume: eius exemplo quæ inuerecundè perpetrasti, ea ne verearis confiteri: vt cum ea audire merearis, Remittuntur tibi peccata tua.

Magdalena
imitanda

Lucæ 7.

QVOD DEO NIHIL EST OCCULTVM, ET IN FINALI IVDICIO REVELABIT ABSCONDI-
TA CORDIVM.

CAP. IV.

Serue peccati, quò fugis? tecum te trahis, quòcunque fugeris: non fugit te ipsum tua conscientia, non est, quò eat: sequitur te, imò non recedit à te. Peccata quæ fecit, intus sunt, quæ eam semper miserè angunt: & dum vermis remordens in ea non moritur, iam ex hac vita inferos suos ipsa patitur. Pus non cruciat postquam est ex vlcere egestum, sic nec peccatum remordet, postquam est in confessione detectum: & licèt peccati confessi grauis sit memoria, tamen si illud displicet, ea est fructuosa & satisfactoria. Tu autem assidue & peccatorum tuorum conscientia angeris, & quia ea in corde vides, quòd nemo ea videat, suspicaris. Ab aliis quidem ea igno-

Conscientiæ
vermis,

Cogitatio-

G s

rari

nes homi-
num Deus
videt.

rari possunt, Deum autem prorsus latere nequeunt; homines conspiciunt, quæ patent exterius, Deus verò cordis cogitationes perspicit in intimis visceribus. Non sicut vident homines, videt & Deus: homines in facies, Deus verò videt in corde: nulla creatura in oculis eius est inuisibilis, quia omnia nuda & aperta sunt eius oculis. Omnia videt, omnia conspicit, nec est quisquam locus, qui omnipotentia eius occultus sit: ei omne cor patet, & omnis voluntas loquitur, & acutissimè profunda cogitationum rimatur: eas exactiùs discutit, quàm vel cor ipsum discutere possit: quales sint intimè nouit, quod tamen cor ipsum, quamlibet exactè discutiat, discernere nequit. Nullus igitur mendacio, nullus dissimulationi locus est, inclusam habere conscientiam nihil tibi prodest. Deo intus & in cute pates, sicut aures tuæ ad voces tuas, ita & aures Dei ad cogitationes tuas. Nam ab oculis Dei putas abscondi, à quo scis etiam cordis occulta videri? putas, quòd non te viderit fornicantem, quem vidit fornicationem cogitantem? omnia nouit, priusquam fiant, & putas, quòd ea nesciat, postquam facta sunt? antequam ea peccata admitteres, cognouerat, dum ea faciebas, præsto aderat, & putas, quòd si non confitearis, ea ignorat? imò quantò magis peccata tua confiteri refugis, tantò magis ea diuinæ maiestatis conspectui opponis.

Non te domino, sed dominum abscondis tibi: agis enim, ne videntem omnia videas, non autem, ne is videat te: cum videre nequis,

quis, tamen subtiliter videt omnia quæ agis: putas ab eo peccata tua non videri, quia vides ea ab eo non puniri? Imò grauius hoc ipso in te irascitur, quòd nunc tibi irasci dedignatur: iam tibi est initium damnationis, quòd eius patientia abuteris, & parcentis benignitatem non intelligis. Videt Dominus peccata tua, non vt approbet, sed vt condemnet: non vt ea foueat, sed vt puniat: non vt semper patiat, sed vt ea in suo iudicio vlciscatur. Num existimas, ò inique, quòd Deus similis sit tui? quòd peccata tua videat, & ea impunita dimittat? Similis tui esset, si ea tandem impunita dimitteret: eorum pœnam differt, non aufert. Tu verò ea non solùm non vis punire, sed & post tergum proiicis, ne ea possis videre. Et sicut homo turpis non libenter speculum intuetur, ne visa sua turpitudine tristetur: ita & à peccatis tuis oculos auertis, ne eorum visa fœditate quoquo modo tristeris: quæ quia non vides, quod nec Deus ea videat, suspicaris. Falleris, frater charissime, & longè, inquam, falleris: Deus enim occulta tua examinat, & non solùm opera, verùm etiam intentiones radicitus pensat; & quem vbique peccatorum tuorum habes testem, habiturus es quandoque & vltorem. Iudex est, & iusti iudex, & vltor iniuratum: quo modo ergo iniuste iudicabit? tacuit, nunquid semper tacebit? Tacuit, quia misericordiam prorogauit, quia peccata tua statim non puniuit, iniquitatem tuam dissimulauit, tempus pœnitentiæ indulfit, sed nunquid

Peccata licet Deus videat, tamen ea non statim punit.

Peccata sua recogitare nolens: Simile.

Deus quandoque erit peccatori vltor & iudex æquus.

quid semper tacebit? imò arguet te, & in tempore vindictæ disperdet te.

Iudicium
finale.

Veniet, veniet profectò dies, & non tardabit, in qua cum Angelis & Archangelis, cum thronis & dominationibus, cùmque omnimilitia cælestis exercitus, iudex apparebit cælis ac terris audentibus: omnibusque elementis, ad Creatoris sui obsequium in peccatores armatis.

1. Cor. 4.

Peccata singulorum à singulis cognoscuntur.

Tunc illuminabit Dominus abscondita tenebrarum, & manifestabit consilia cordium: vnus cuiusque dicta, facta, & cogitata in publicum deducet: loquentur corda, tacebunt ora. In tremenda illa die detegentur omnes turpitudines peccatorum, in conspectu omnium gentium. Tunc reuelabitur ignominia tua, & videbitur opprobrium tuum: ab omnibus angelis bonis & malis, ab omnibus hominibus electis & reprobis. Aderit illa dies, qua facta tua quasi in quadam tabula depicta monstranda sunt: ante tribunal Christi stabis, ibi omnibus patebit, qua mente vixeris: librum condemnationis tuæ portabis, & apertum coram omnibus demonstrabis. Respice tuum finem, & qualiter stabis ante districtum iudicem, cui nihil est occultum, cui tacendo te non potes celare, & quem negando non potes fallere: qui muneribus non placatur, nec excusationes recipit, sed quod iustum est, iudicabit. Ibi latere erit impossibile, comparere intolerabile. Tunc districtus exiget, quæ nunc mansuetus iubet: sicut & magistri pueris elementa literarum blandientes imponunt, sed hæc ab eis sæuientes exigunt. Blanda nunc est admonitio

Isa. 47.

Iudicis seueritas.
Quicquid agis, prudenter agas, & respice finem.

Simile.

nitio

nitio Dei vocantis, sed tunc districta erit iustitia iustè iudicantis. Quantò benignior fuerit peccata dissimulando, longanimior te ad pœnitentiam expectando, promptior ad indulgendum, & pronior ad gratiam conferendum: tantò tunc seuerior erit ad increpandum, grauior ad audiendum, & implacabilior ad puniendum.

Quis putas tunc terror erit, quando foris districtus iudex videbitur, & intus ante oculos culpa versabitur? quis pavor, quando iam in pœna remedium non erit? quis tremor, eum quem etiam tranquillum mens humana non valet capere, etiam iratum videre? Quæ confusio, quando reatu tuo exigente, tibi continget in conuentu omnium Angelorum hominumque erubescere? Erubescis videre tam animæ quàm corporis tui pudenda, magis verecundaris videre aliena, quantum ergo erubesceres & verecundareris ab omnibus videri tua? Multum verecundaretur honesta mulier, & pudica etiam, quamlibet speciosa, si coram omnibus regni sui in suam verecundiam denudaretur: longè plus, si deformis & horrida esset: multò plurimùm, si præter hæc, multa scæda & enormia in cordis sui secreto latentia diuulgarentur. Hinc collige quantum erubesces & verecundaberis, quando coram omnibus hominibus & Angelis à bono opere nudus apparebis: & præterea multis horrendis criminibus execrabilis, imò & tibi ipsi horribilis? Si nunc abs te quisquam quæreret: an in superbia, auaritia, luxuria & aliis peccatis dia-

Terror iudicii.

Erubescencia reproborum in iudicio.

Simile.

Seruus diaboli.

boli

Simile à pueris mendacium suis parentibus obtrudentibus.

boli seruus esses : quamuis ita esset, id tamen confiteri erubesceres : quantò ergo magis erubesces in die iudicii, quando opera tua te seruum ostendent diaboli? Tunc tibi continger, quod insolentibus pueris contingere solet, qui à parentibus interrogati, peccatum suum nolunt fateri, & ideo grauius puniuntur, & plus pro mendacio, quàm pro suo peccato: sicque verberibus coacti, veritatem compelluntur fateri: qui si in principio veritatem dixissent, & misericordiam postulassent, minimè verberati fuissent.

Erubescencia finalis iudicii maior est quàm confessionis.

O miserrime & insipiens peccator, quid respondebis Deo omnia opera tua scienti, qui ea nunc vereris confiteri Sacerdoti? times verecundiam momentaneam, & æternam non times confusionem? coram vno erubescis, & in oculis omnium hominum qui fuerunt, sunt, & erunt, erubescere non metuis? Si erubescenciam istam non potes sustinere coram vno, quo modo eam sustinebis coram toto mundo? Si conspectum reformidas Sacerdotis placati, quo modo tolerabis conspectum Dei irati? si homo homini, peccator peccatori (qui mox futurus est post hominem vermis, post vermem puluis) non audes villicationis tuæ rationem reddere ad misericordiam consequendam, qualiter Creatori tuo iudici districtissimo eam reddere audebis ad æternæ damnationis sententiam audiendam? Perpende, quantum terrebit præsentia Creatoris, quando te sola consideratio terret pulueris. Sacerdos Dei vicarius nescit, nisi quantum ei dicis, idque in secreto: Deus verò

omni-

omnium operum tuorum perpetuus inspector, ea reuelabit coram toto mundo. Inuitus omnia peccata tua palàm confiteberis, quæ nunc vni salubriter confiteri erubescis. Si horrendum illud Dei iudicium timeres, Sacerdotis iudicium non refugeres: perfectus Dei timor omnem pudorem solueret, & in peccati confessionem lingua prorumperet. Et sicut fur sciens iudicem aduentare, vt eum scrutetur, & furtum abiicit, ne cum furto inuentus damnetur: haud secus si aduentum iudicis timeres, ne cum peccatis te deprehenderet ea in confessione excuteres.

Itaque, frater charissime, hunc tanti paucis iudicem ante oculos pone, hunc venturum time, vt cum venerit, non pavidus, sed eum videas securus. Nam veluti in humanis iudiciis coram vno iudice duo pariter assistunt, vnus ex peccati conscientia tremebundus, alter ex vitæ innocentia securus: ille plectendus, iste præmiandus: Sic in die illa tremenda, & electi & reprobis æquè iudicem videbunt, sed non æqualiter, quia tranquillius iustis, & iratus apparebit iniustis: illis eum benignum ostendet antea acta iustitia, & istis terribilem culpæ conscientia: illi quidem æternæ beatitudinis præmia recepturi, isti verò à facie Dei ignem æternum detrudendi. Nunc igitur est tibi timendus, ne tunc timeatur; terror eius te ad culpæ prouocet confessionem, & hominum abs te abigat pudorem. Tantò tunc securior eris de eius præsentia, quantò hic sollicitior fueris de tua conscientia: nunc animæ tuæ vide

Fur furtum
excute.
Simile opti-
mum,

Electi & re-
probi iudi-
cem diuer-
simodè vi-
debunt.
Simile à
duobus in
vitæ actio-
nibus dispa-
ribus.

Conscientia
seiplam iu-
dicans.

scditatem, vt corrigas: ne tandem eam no-
lens videas, & erubescas. Mentis tuæ tribunal
ascende, & teipsum coram te ipso constitue, sis
tibi iudex incorruptus. Atque ita constituto
cordis iudicio, adsit cogitatio accusatrix, & con-
scientia tua testis: timor Dei hoc iudicium vr-
geat, ratio iudicet, postremò pœnitentiæ acer-
bitas te cruciet: adsit dolor in contritione,
pudor in confessione, & labor in satisfactione.
Si in futuro fugere vis Dei iudicium, in præ-
senti iudica temet ipsum: si te ipsum iudicaue-
ris, à Deo non iudicaberis. Si vis à Deo fu-
gere, ad ipsum fuge confitendo, non autem
peccatum tuum celando. Confiteri potes, ce-
lare non potes: vt qui manum fugere non
potes districti iudicis, per confessionem mun-
datus experiaris clementiam misericordis.

QVARTÆ PARTIS CONCLVSIO.

Confessio-
nis vis.

Confessio-
nis necessi-
tas rationa-
bilis est.

OB hæc & multa alia, quæ in hanc sen-
tentiam dici poterant, planè vides, fra-
ter charissime, quòd confessio pecca-
ta obliterat, iniustum iustificat, & animam à
morte liberat: sine qua nemo potest gratiam
Dei recuperare, & peccatorum suorum veniam
sperare. Incipe igitur à confessione ad mise-
ricordiam Dei intrare, & vt iustus sis, accusa-
tor sis tui. Deus enim iustus est, qui pecca-
ta odio habet, & ea impunita non dimittit: sed
simul misericors est, qui ea pœnitenti remittit.
Seruat iustitiam in misericordia, & misericor-
diam

diam in iustitia: oportet igitur, vt Deus iustus iustè misereatur tui. Nõne autem iustum est, vt te miserum confitearis, vt ab eo misericordiam consequaris? vis peccata tibi dimitti, & peccator non vis videri?

Quid tibi prodest inclusam habere conscientiam, cum Deum, omnium tuorum facinorum habeas testem? quicquid feceris, Deus assistit, perpetuus vel minimarum cogitationum tuarum obseruator. Et veluti dum quempiam contra nos latere in insidiis credimus, tantò eum ampliùs metuimus, quantò minùs eum videmus, cumque eius insidias nequaquam deprehendimus, vbi sunt, ibi etiam eas metuimus, vbi non sunt. Sic Creator noster (qui vbique totus existens te aspicit, & à te aspici nequit) tantò magis tibi metuendus est, quantò magis inuisibilis permanet, quantò, quidue de tuis actibus decernat, ignoras. Ibi pecca, vbi eum esse nescis: quòd si fieri non potest, quin semper assistat, & omnia occulta tua videat, magna est tibi indicta necessitas rectè viuendi & probitatis, qui omnia facis ante oculos Dei omnia cernentis, quæ si diligenter considerares, multa pudenda coram Deo perpetrata erubesceres: quæ vt ei tecta essent, per confessionem detegeres, ne de iis coram eo & toto mundo erubescere posses.

Igitur, frater charissime, districtissimum illud examen præoccupans in confessione præueni iudicis faciem, ei per suum vicarium repræsenta tuam vitam: nec homo homini,

H

pec-

Cogitationes hominum Deus videt.

Inuisibilis Deus magis est timendus.

Conclusio

peccator verearis confiteri peccatori. Confiteri non solùm de grauibus illis peccatis, quæ vsque adeò erubescis, sed etiam de hac erubescencia, quæ diu prohibuit, ne confitereris.

Confessiones superiores iterandæ. Nunquam Deus quempiam de vno peccato mortali absoluit, quum eadem opera de omnibus absoluat.

Et quia, ex quo primum cœpisti erubescere, & peccatum mortale consulto reticere: nullum peccatum tibi est remissum, Deo dimidiatam confessionem non accipiente, nec dimidiatam veniam dante: idcirco omnes tuæ confessiones (si quæ ab eo tempore factæ fuerunt) manserunt inutiles, veniæ steriles, & sine misericordia, ob idque ipsum omnia peccata mortalia in iis confessa rursus sunt confitenda: si eorum omnium vis veniam consequi, & per veram pœnitentiam tibi remitti, tandemque aeterna inferni euadere supplicia, & ad beatifica illa peruenire gaudia.

Amen.

QUARTÆ PARTIS FINIS.

IN-